

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
20 aprilie 2017

Probă scrisă
ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII MAGHIARE DIN ROMÂNIA

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

I.TÉTEL (60 pont)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi forrást:

„A tatárok nem messze a hadseregtől találtak egy gázlót, és egy éjszaka alatt mindnyájan átkeltek rajta, és hajnalban a király egész seregét körülvéve, jégesőként kezdték lőni nyilaikat a hadseregre. A magyarok, részint, hogy meglepték, részint, hogy ravaszsággal megelőzték őket, fegyvert öltve, lóra szálltak, de a katonák nem tudták uraikat, az urak katonáikat megtalálni, és amikor harcba indultak, lanyhán és egykedvűen vonultak. A nyíllövészek oly sűrűn estek, hogy a harcosokat szinte árnyékba borították, és a nyilak úgy repdestek a levegőben, mint ahogyan a sáskák és szöcskék szoktak rajokban szállni. És így, mivel a nyilazást nem tudták megállni, visszatértek a sereg körletébe. És a király pedig nem volt képes felállítani a csatarendet. És ha a magyarok a sereg egy-egy részéből összevegyülten vonultak a hadba, a tatárok szembejöttek velük nyilaikkal, és arra kényszerítették őket, hogy visszavonuljanak a sereg körletébe, úgyhogy a szerfölött nagy hőség, és a hely szűke következtében akkora fáradtság vett erőt rajtuk, hogy a király és a kalocsai érsek, akik aggódva rettegtek, sem fenyegetésekkel, sem hízélgésekkel és buzdítással nem voltak képesek harcba küldeni őket, hiszen hajnaltól egészen délig ebben a szorongatott helyzetben voltak már.” (ROGERIUS MESTER SIRALMAS ÉNEKE - A MUHI CSATÁRÓL)

A szövegből kiindulva, válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Írjanak egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, pontosítva mindkét információ szerepét (ok, illetve okozat). **1 pont**
2. Nevezzék meg a tatárjárás egy előzményét, illetve két következményét! **3 pont**
3. Összehasonlítva mutassák be IV. Béla, illetve elődje, II. András uralkodását, kiemelve egy hasonlóságot és egy különbséget! **8 pont**

B. Írjanak egy 1-2 oldalas szintézist az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményeiről, figyelembe véve az alábbi szempontokat:

- nevezzenek meg három jelentős mozzanatot az 1848. március-április időszakból;
- mutassanak be két fontos erdélyi eseményt, megnevezve két vezetőt;
- hasonlítsák össze a szabadságharcot a Bocskai István vezette szabadságharccal, kiemelve egy hasonlóságot, illetve egy különbséget a két esemény között.

Figyelem: Pontot ér az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem** betartása.

18 pont

C. Olvassák el az alábbi szöveget:

„Mátyás is a régi királyok nyomdokait követte, hozzájuk méltó volt nyájassága, szorgalmatossága, kitűnő tehetsége, kötelessége teljesítése...” (Antonio Bonfini emlékei Mátyás királyról)

Válaszoljanak a következő kérdésekre:

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti kijelentéssel kapcsolatosan. **2 pont**
2. Érveljenek 1-2 oldalas terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:

- **két** olyan **történelmi esemény** bemutatása (az események megnevezése és három jellemzőjének a bemutatása), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;

- az **ok-okozati** összefüggés kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem** betartása. **13 pont**

3. Mutassák be körülbelül 1-2 oldalban a **középkori Magyar Királyság alakulását Mátyás halála után**, figyelembe véve a következőket:

- mutassák be egy XVI. század eleji jellemvonását az országnak, **3 pont**

- nevezzenek meg két olyan eseményt, amely döntő módon meghatározta az ország alakulását, **2 pont**

- mutassák be az ország keleti részének az alakulását, **3 pont**

- nevezzenek meg egy olyan történelmi személyiséget, aki fontos szerepet játszott a kor eseményeiben. **2 pont**

Figyelem: Pontot ér az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a megfelelő **történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem** betartása. **5 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

A következő részlet a VI. osztályos programból származik:

Competențe specifice	Competențe specifice
1.1. Recunoașterea termenilor specifici istoriei și civilizației maghiare 1.2. Identificarea de toponime din zonă 1.3. Formularea de opinii și argumente referitoare la un subiect istoric 3.1. Recunoașterea virtuților de sine și celălalt, dintre persoane, dintre grupuri 5.1. Cunoașterea și utilizarea surselor documentare referitoare la trecutul și prezentul comunității maghiare 5.2. Construirea de afirmații pe baza surselor istorice și formularea de concluzii relative la sursele istorice 5.3. Precizarea cadrului geografic și contextul social-politic corespunzător fiecărei perioade din istoria comunității maghiare	ETNOGENEZA MAGHIARILOR • Formarea poporului și a limbii • Migrația triburilor maghiare înainte de 895 • Modul de viață materială și spirituală înainte de descălecat

(Programa școlară pentru casele a VI-a – a VII-a, MECI, nr. 5097/09.09.2009)

A részletből kiindulva, mutassák be a didaktikai tervezés szerepét a tantárgy sajátos tanítási-tanulási-értékelési folyamatában, figyelembe véve a következőket:

- figyelembe véve a tantárgy újdonságát egy hatodikos diák számára, mutassanak be két olyan tanítási-tanulási módszert, amely a megadott specifikus kompetenciák formálását célozza meg; **6 pont**

- nevezzenek meg két olyan didaktikai eszközt, amelyeket a fent említett folyamatot hívatottak alátámasztani, és mutassák be ezeknek hasznosságát; **2 pont**

- a fenti oktatási egységre alapozva állítsanak össze egy olyan összetett feladatmegoldó eszközt, amely három típusú itemet tartalmaz, majd dolgozzák ki ennek a javítókulcsát is; **6 pont**

- mutassanak be egy interaktív tanulási módszert egy kiválasztott témán belül, kiemelve ezek előnyeit a hagyományos módszerekkel szemben; **10 pont**

- érveljenek a helytörténet fontosságáról kapcsolatosan a kisebbségtörténeten belül.

4 pont

Figyelem: Pontot ér az itemeknek megfelelő válasz kidolgozása, valamint a történelmi információk tudományos helyessége is.

2 pont